Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (yhdeksäs jaosto)

13 päivänä maaliskuuta 2025 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Kuluttajansuoja – Direktiivi 93/13/ETY – Kuluttajasopimusten kohtuuttomat ehdot – 6 artiklan 1 kohta ja 7 artiklan 1 kohta – Vastaavuusperiaate – Kiinnelainasopimukset – Ehto, jonka mukaan kuluttaja maksaa sopimukseen liittyvät kulut – Pätemättömyyskanne – Perusteettomasti maksettujen määrien palauttamista koskevan kanteen vanhentumisaika – Kanteet, joissa vaaditaan sopimusehdon pätemättömäksi toteamista ja vedotaan tällaisesta toteamisesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin ja joille on asetettu eri vanhentumisajat

Asiassa C-230/24,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Juzgado de Primera Instancia n.º 8 de A Coruña (A Coruñan aliokeus nro 8, Espanja) on esittänyt 12.3.2024 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 26.3.2024, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

MF

vastaan

Banco Santander SA,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (yhdeksäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Jääskinen sekä tuomarit M. Condinanzi ja R. Frendo (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: D. Spielmann,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Banco Santander SA, edustajinaan G. Fernández-Bravo, C. García Vega ja J. Rodríguez Cárcamo, abogados,

– Espanjan hallitus, asiamiehenään A. Pérez-Zurita Gutiérrez,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

– Euroopan komissio, asiamiehinään I. Galindo Martín ja P. Kienapfel,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee vastaavuusperiaatteen ja kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY (EYVL 1993, L 95, s. 29) 6 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat kuluttaja MF ja Banco Santander SA ja joka koskee vaatimusta, jonka mukaan lainasopimuksen ehto on todettava pätemättömäksi sen kohtuuttomuuden perusteella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin lainsäädäntö

3 Direktiivin 93/13 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisen sopimuksen kohtuuttomat ehdot eivät sido kuluttajia niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti – –”

4 Direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on kuluttajien ja kilpailevien elinkeinonharjoittajien edun vuoksi varmistettava, että on olemassa riittäviä ja tehokkaita keinoja kohtuuttomien ehtojen käytön lopettamiseksi elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisissä sopimuksissa.”

Espanjan oikeus

Kuluttajien ja käyttäjien suojelusta annettu yleinen laki

5 Kuninkaan asetuksella nro 1/2007 hyväksyttiin 16.11.2007 uudelleenlaadittu toisinto kuluttajien ja käyttäjien suojelusta annetusta yleisestä laista ja muista täydentävistä laeista (Real Decreto Legislativo 1/2007, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias; BOE nro 287, 30.11.2007, s. 49181), jota muutettiin lailla 5/2019 (jäljempänä kuluttajien ja käyttäjien suojelusta annettu yleinen laki).

6 Kyseisen lain 82 §:ssä, jonka otsikko on ”Kohtuuttoman ehdon käsite”, säädetään seuraavaa:

”1. Kohtuuttomina pidetään kaikkia sellaisia sopimusehtoja, joista ei ole erikseen neuvoteltu, sekä kaikkia käytäntöjä, joista ei ole nimenomaisesti sovittu, jos ne lojaliteettiperiaatteen vastaisesti aiheuttavat kuluttajan ja käyttäjän vahingoksi huomattavan epätasapainon osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille.

– –

3. Sopimusehdon kohtuuttomuuden arvioinnissa tarkastellaan sopimuksen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luonnetta, kaikkia sopimuksen tekoon liittyviä olosuhteita sekä muita sopimuksen ehtoja tai sellaisen toisen sopimuksen ehtoja, josta se on riippuvainen.

– –”

7 Kuluttajien ja käyttäjien suojelusta annetun yleisen lain 83 §:n, jonka otsikko on ”Kohtuuttomien ehtojen pätemättömyys ja sopimuksen pysyminen voimassa”, sanamuoto on seuraava:

”Kohtuuttomat sopimusehdot ovat pätemättömiä suoraan lain nojalla, ja niistä ei katsota sovitun. Tässä tarkoituksessa tuomioistuin toteaa asianosaisia kuultuaan, että sopimuksessa olevat kohtuuttomat ehdot ovat pätemättömiä, mutta sopimus jää muilta osin sopimuspuolia sitovaksi, jos sopimus voi olla olemassa ilman kohtuuttomia ehtoja.

– –”

Siviililaki

8 Siviililain (Código Civil) 6 §:n 3 momentin sanamuoto on seuraava:

”Toimet, joilla rikotaan pakottavaa säännöstä tai kieltosäännöstä, ovat pätemättömät suoraan lain nojalla, ellei niissä säädetä muuta seuraamusta niiden rikkomisesta.”

9 Siviililain 1303 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Jos sopimusvelvoite todetaan pätemättömäksi, sopimuspuolten on palautettava toisilleen sopimuksen kohde, tuotto ja hinta korkoineen – –”

10 Pääasiassa kyseessä olevan kiinnelainasopimuksen allekirjoittamisajankohtana siviililain 1964 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”Vaatimukset, joiden vakuutena on kiinteistökiinnitys, vanhentuvat 20 vuodessa ja velvoiteoikeudelliset vaatimukset, joille ei ole asetettu erityistä vanhentumisaikaa, 15 vuodessa.”

11 Sopimuksen täyttämisen aikana kyseistä 1964 §:ää muutettiin siviiliprosessilain 1/2000 muuttamisesta 5.10.2015 annetulla lailla 42/2015 (Ley 42/2015 de reforma de la Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil; BOE nro 239, 6.10.2015, s. 90240). Tämän muutoksen jälkeen kyseisen säännöksen sanamuoto on seuraava:

”1. Vaatimukset, joiden vakuutena on kiinteistökiinnitys, vanhentuvat 20 vuodessa.

2. Velvoiteoikeudelliset vaatimukset, joihin ei sovelleta erityistä vanhentumisaikaa, vanhentuvat viidessä vuodessa siitä ajankohdasta, josta alkaen velvoitteen täyttämistä voidaan vaatia. Kun kyse on jatkuvista velvoitteista tehdä tai olla tekemättä jotakin, vanhentumisaika alkaa kulua kustakin laiminlyönnistä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

12 MF teki 19.1.2009 Banco Santanderin kanssa kiinnelainasopimuksen. Kiinnelainasopimuksen erään ehdon mukaan MF vastasi lainanottajana kaikista sopimuksen tekemiseen liittyvistä kuluista, kuten liiketoimen valmistelukuluista, kiinnelainan perustamisesta aiheutuvista kuluista ja maksuista, kiinnelainan merkitsemisestä kiinteistörekisteriin, hallinnointikuluista sekä kyseisen sopimuksen muuttamisesta tai peruuttamisesta aiheutuvista kuluista (jäljempänä kuluja koskeva ehto).

13 MF nosti 27.2.2023 ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Juzgado de Primera Instancia nº 8 de A Coruñassa (A Coruñan alioikeus nro 8, Espanja) kanteen, jossa vaadittiin kuluja koskevan ehdon toteamista pätemättömäksi sillä perusteella, että se oli kohtuuton. MF vaatii kanteellaan myös sellaisen määrän palauttamista, joka vastaa puolta notaarin palkkiosta ja kaikkia kiinteistörekisteriin merkitsemisestä aiheutuneita kuluja laillisine korkoineen.

14 Banco Santander väittää, että vaatimus kyseisen määrän palauttamisesta on vanhentunut. Vaikka kiinnelainasopimuksen allekirjoittamisajankohtana siviililain 1964 §:ssä säädettiin, että tällainen vaatimus vanhentui 15 vuodessa, tätä vanhentumisaikaa on lailla 42/2015 muutettu ja se on lyhennetty viideksi vuodeksi.

15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma siitä, onko vastaavuusperiaatteen valossa mahdollista kohdella eri tavalla yhtäältä vaatimusta, joka koskee väitetysti kohtuuttoman sopimusehdon pätemättömäksi toteamista, ja toisaalta sen käsiteltävänä olevan kaltaista vaatimusta, joka perustuu tällaisesta toteamuksesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin.

16 Espanjan oikeusjärjestyksessä ei nimittäin ole oikeussääntöä tai oikeuskäytäntöä, joka mahdollistaisi sen, että sopimusehdon pätemättömäksi toteamista koskevan vaatimuksen vanhentumisaika olisi erilainen kuin vanhentumisaika, jota sovelletaan tällaisen toteamuksen vaikutuksiin perustuvaan vaatimukseen.

17 Tässä tilanteessa Juzgado de Primera Instancia nº 8 de A Coruña päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Ovatko vastaavuusperiaate ja direktiivi [93/13] esteenä mahdollisuudelle erottaa kohtuuttomuuteen perustuva pätemättömyys tästä pätemättömyydestä johtuvista palauttamista koskevista vaikutuksista säätämällä, että vaatimus pätemättömyyden toteamiseksi ei vanhennu mutta että palauttamista koskeva vaatimus vanhentuu, kun Espanjan kansallisessa oikeusjärjestyksessä ei säädetä säännöstä ja kun se ei sisällä oikeuskäytäntöä, jossa tällaista erottamismahdollisuutta sovelletaan muihin oikeussuhteisiin?”

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

18 Banco Santander väittää, ettei ennakkoratkaisupyyntöä voida ottaa tutkittavaksi, koska siinä ei yksilöidä täsmällisesti väitettyä kansallista sääntöä, jota sovellettaisiin kansallisen oikeuden rikkomiseen perustuviin kanteisiin edullisemmalla tavalla kuin unionin oikeuden rikkomiseen perustuviin kanteisiin. Unionin tuomioistuimella ei siten ole käytettävissään Espanjan oikeuteen liittyviä oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen sen tarkistamiseksi, onko vastaavuusperiaatetta noudatettu.

19 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta, jolloin olettamana on, että niillä on merkitystä. Jos siis esitetty kysymys koskee unionin oikeussäännön tulkintaa tai pätevyyttä, unionin tuomioistuimella on lähtökohtaisesti velvollisuus vastata siihen, paitsi jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyyn kysymykseen (tuomio 12.12.2024, Kutxabank, C-300/23, EU:C:2024:1026, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

20 On myös muistutettava, että vastaavuusperiaate edellyttää, että unionin oikeuden täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt, jotka jäsenvaltioiden menettelyllisen autonomian periaatteen nojalla annetaan jäsenvaltioiden sisäisessä oikeusjärjestyksessä, eivät saa olla epäedullisempia kuin säännöt, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion kansallisen oikeuden soveltamisalaan kuuluvia tilanteita (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kuitenkin toteaa ennakkoratkaisupyynnössään, että Espanjan oikeuteen sisältyy joukko pätemättömyyden toteamisesta johtuviin vaikutuksiin perustuvia vaatimuksia, joihin liittyvä vanhentumisjärjestelmä ei eroa tähän toteamukseen johtaneeseen vaatimukseen liittyvästä vanhentumisjärjestelmästä.

22 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tästä seuraa, että sellaisten kanteiden nostamisen edellytykset, jotka perustuvat kohtuuttoman sopimusehdon pätemättömyyden toteamisesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, ovat Espanjan oikeusjärjestyksessä epäedullisemmat kuin edellytykset, jotka on asetettu pätemättömyyden toteamisesta johtuviin vaikutuksiin perustuville muille vastaaville kanteille.

23 Ei myöskään ole ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden ja erityisesti vastaavuusperiaatteen tulkitsemisella ei olisi merkitystä sen ratkaisun kannalta, jonka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on annettava, tai että esitetyssä kysymyksessä pyydetyllä unionin oikeuden säännösten tulkitsemisella ei olisi yhteyttä pääasian kohteeseen.

24 Myös Espanjan hallitus on epävarma siitä, voidaanko ennakkoratkaisupyyntö ottaa tutkittavaksi, ja se kyseenalaistaa lähtökohdan, johon tämä tuomioistuin kyseisen pyynnön perustaa, eli sen, että kansallisessa oikeusjärjestyksessä on säännöstö tai oikeuskäytäntöä, jossa todetaan yleisesti, että vaatimukseen, jossa vedotaan pätemättömyyden toteamisesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, sovelletaan samaa vanhentumisaikaa kuin vaatimukseen, jonka perusteella pätemättömyys on todettu. Euroopan komissiolla on samoja epäilyjä sen suhteen, sisältyykö Espanjan oikeuteen kansallinen sääntö, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vetoaa.

25 SEUT 267 artiklalla käyttöön otetussa tuomioistuinten yhteistyötä koskevassa järjestelmässä unionin tuomioistuimen tehtävänä ei kuitenkaan ole tarkistaa tai kyseenalaistaa sitä, onko kansallinen tuomioistuin tulkinnut kansallista oikeutta oikein, koska tämä tulkinta kuuluu kansallisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan. Unionin tuomioistuimen, jolle kansallinen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, on näin ollen pitäydyttävä siinä

kansallisen oikeuden tulkinnassa, jonka kyseinen tuomioistuin on sille esittänyt (ks. analogisesti tuomio 12.12.2024, Volvo Group Belgium, C-436/23, EU:C:2024:1023, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 93/13 6 artiklan 1 kohtaa ja 7 artiklan 1 kohtaa sekä vastaavuusperiaatetta tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle säännöstölle tai oikeuskäytännölle, jonka mukaan vaatimusta elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisessä sopimuksessa olevan kohtuuttoman ehdon toteamiseksi pätemättömäksi ei koske vanhentumisaika mutta jossa asetetaan vanhentumisaika vaatimukselle, jossa vedotaan tästä toteamuksesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, vaikka pätemättömyyden toteamisesta johtuviin vaikutuksiin perustuviin muihin vaatimuksiin ei kansallisessa oikeusjärjestyksessä sovelleta erilaista vanhentumisjärjestelmää kuin tähän toteamukseen johtaneeseen vaatimukseen.

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, ettei Espanjan oikeudessa säädetä lähtökohtaisesti mistään tilanteesta, jossa pätemättömyyteen ja sen vaikutuksiin sovellettaisiin kahta erilaista vanhentumisjärjestelmää.

29 Tässä yhteydessä on todettava, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan direktiivin 93/13 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että on lähtökohtaisesti katsottava, ettei kohtuuttomaksi todettu sopimusehto ole koskaan ollut olemassa, minkä vuoksi sillä ei voi olla vaikutuksia kuluttajaan nähden. Siitä, että tällainen ehto todetaan kohtuuttomaksi tuomioistuimessa, on siten lähtökohtaisesti seurattava sen oikeudellisen ja tosiasiallisen tilanteen palauttaminen, jossa kuluttaja olisi, jos tällaista ehtoa ei olisi ollut olemassa. Tämä merkitsee sitä, että kansallisen tuomioistuimen velvollisuus sivuuttaa kohtuuton sopimusehto, joka velvoittaa perusteettomiksi osoittautuvien summien maksamiseen, sisältää lähtökohtaisesti sen, että nämä määrät on vastaavasti palautettava (tuomio 9.7.2020, Raiffeisen Bank ja BRD Groupe Société Générale, C-698/18 ja C-699/18, EU:C:2020:537, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Unionin tuomioistuin on kuitenkin yhtäältä jo todennut, että kuluttajansuoja ei ole luonteeltaan ehdoton ja että kohtuullisten preklusiivisten määräaikojen asettaminen oikeusvarmuuden vuoksi oikeussuojakeinojen käyttämiselle on unionin oikeuden mukaista (tuomio 22.4.2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, 57 kohta).

31 Direktiivin 93/13 6 artiklan 1 kohta ja 7 artiklan 1 kohta eivät toisaalta ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa säädetään, ettei kannetta, jossa vaaditaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan väliseen sopimukseen sisältyvän kohtuuttoman ehdon pätemättömyyden toteamista, koske vanhentumisaika, mutta jossa asetetaan vanhentumisaika kanteelle, jolla vedotaan niihin tällaisen toteamuksen vaikutuksiin, jotka koskevat maksettujen määrien palauttamista, kunhan vanhentumisaika ei ole epäedullisempi kuin samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia koskeva vanhentumisaika (vastaavuusperiaate) ja kunhan se ei tee unionin oikeusjärjestyksessä, tarkemmin sanottuna direktiivissä 93/13, taattujen oikeuksien käyttämisestä käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa (tehokkuusperiaate) (ks. vastaavasti tuomio

9.7.2020, Raiffeisen Bank ja BRD Groupe Société Générale, C-698/18 ja C-699/18, EU:C:2020:537, 58 kohta ja tuomio 8.9.2022, D.B.P. ym. (Ulkomaanvaluuttamääräinen kiinnelaina), C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 90 kohta).

32 Erityisesti vastaavuusperiaatteesta, jota ennakkoratkaisukysymys koskee, on muistutettava, että tämän periaatteen noudattaminen edellyttää, että kyseistä kansallista sääntöä sovelletaan samalla tavalla sekä unionin oikeuden rikkomiseen perustuviin kanteisiin että kansallisen oikeuden rikkomiseen perustuviin kanteisiin, joiden kohde ja peruste ovat samankaltaiset (ks. vastaavasti tuomio 9.7.2020, Raiffeisen Bank ja BRD Groupe Société Générale, C-698/18 ja C-699/18, EU:C:2020:537, 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Direktiivi 93/13 ja vastaavuusperiaate eivät siten ole esteenä sille, että kanteelle, jolla vedotaan kohtuuttoman sopimusehdon pätemättömyyden toteamisesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, asetetaan vanhentumisaika mutta että kanne, joka koskee tällaisen ehdon pätemättömyyden toteamista, ei vanhennu, edellyttäen, ettei vanhentumisaika ole epäedullisempi kuin vanhentumisaika, jota sovelletaan kansallisen oikeuden rikkomiseen perustuviin kanteisiin, joiden kohde ja peruste ovat samankaltaiset.

34 Nyt käsiteltävässä asiassa kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia pääasian kanteiden ja sen ennakkoratkaisupyynnössään mainitsemien kansalliseen oikeuteen perustuvien muiden kannetyyppien samankaltaisuus niiden kohteen, perusteen ja olennaisten piirteiden perusteella (ks. analogisesti tuomio 9.7.2020, Raiffeisen Bank ja BRD Groupe Societé Générale (C-698/18 ja C-699/18, EU:C:2020:537, 77 kohta).

35 Kansallisen tuomioistuimen on tätä tutkintaa varten tarkistettava, säädetäänkö Espanjan oikeusjärjestyksessä muilla kuin direktiivin 93/13 kattamilla aloilla pätemättömyyden toteamisesta johtuviin vaikutuksiin perustuvista kanteista, jotka ovat kohteensa, perusteensa ja olennaisten piirteidensä osalta samankaltaiset kuin MF:n sen käsiteltäväksi saattama kanne mutta joihin kansallisen oikeuden tai oikeuskäytännön mukaan ei kuitenkaan sovelleta MF:n nostamaan kanteeseen sovellettavaan vanhentumisaikaan verrattavissa olevaa vanhentumisaikaa. Jos vastaus on myöntävä, kansallisella säännöstöllä, jossa säädetään tämän vanhentumisajan soveltamisesta pääasian kanteeseen, loukataan vastaavuusperiaatetta.

36 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on siten tämän tuomion 32–35 kohdassa mainitut seikat huomioon ottaen tarkistaa, onko vastaavuusperiaatetta noudatettu (ks. analogisesti tuomio 26.9.2018, Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Muutoksenhaun lykkäävä vaikutus), C-180/17, EU:C:2018:775, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 93/13 6 artiklan 1 kohtaa ja 7 artiklan 1 kohtaa sekä vastaavuusperiaatetta on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä kansalliselle säännöstölle tai oikeuskäytännölle, jonka mukaan kannetta, jossa vaaditaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisessä sopimuksessa olevan kohtuuttoman ehdon toteamista pätemättömäksi, ei koske vanhentumisaika mutta jossa asetetaan vanhentumisaika kanteelle, jossa vedotaan tästä toteamuksesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, edellyttäen, että kansallisessa oikeusjärjestyksessä säädetään muilla kuin direktiivin 93/13 kattamilla aloilla pätemättömyyden toteamisesta johtuviin vaikutuksiin perustuvista kanteista, jotka kohteensa, perusteensa ja olennaisten piirteidensä osalta ovat samankaltaiset kuin kanne, jossa vedotaan tällaisiin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, ja joihin sovelletaan vanhentumisaikaa, joka on verrattavissa viimeksi mainittuun kanteeseen sovellettavaan vanhentumisaikaan.

Oikeudenkäyntikulut

38 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (yhdeksäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 6 artiklan 1 kohtaa ja 7 artiklan 1 kohtaa sekä vastaavuusperiaatetta

on tulkittava siten, että

ne eivät ole esteenä kansalliselle säännöstölle tai oikeuskäytännölle, jonka mukaan kannetta, jossa vaaditaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisessä sopimuksessa olevan kohtuuttoman ehdon toteamista pätemättömäksi, ei koske vanhentumisaika mutta jossa asetetaan vanhentumisaika kanteelle, jossa vedotaan tästä toteamuksesta johtuviin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, edellyttäen, että kansallisessa oikeusjärjestyksessä säädetään muilla kuin direktiivin 93/13 kattamilla aloilla pätemättömyyden toteamisesta johtuviin vaikutuksiin perustuvista kanteista, jotka kohteensa, perusteensa ja olennaisten piirteidensä osalta ovat samankaltaiset kuin kanne, jossa vedotaan tällaisiin palauttamista koskeviin vaikutuksiin, ja joihin sovelletaan vanhentumisaikaa, joka on verrattavissa viimeksi mainittuun kanteeseen sovellettavaan vanhentumisaikaan.

Allekirjoitukset